

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงการพัฒนาการและการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาของมหาบัณฑิตไปใช้ในการทำงาน ลักษณะงาน และประสิทธิภาพของงาน ความเหมาะสมของหลักสูตรและข้อเสนอแนะบางประการของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรและการเรียนการสอนของมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2512 ถึงปีการศึกษา 2521 รวมทั้งสิ้น 10 รุ่น โดยใช้ประชากรจำนวน 108 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามมีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด ลักษณะที่เป็นปลายปิดมี 2 ชนิด คือ ชนิดเลือกตอบและมาตราส่วนประเมินค่า ส่วนลักษณะปลายเปิดนี้ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเสรี แบบสอบถามทั้งหมดมี 5 (ตอบ) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ต้องการถาม คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 หน้าที่การงาน ตอนที่ 3 งานวิชาการ ตอนที่ 4 งานสมาคมวิชาชีพ และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อสถาบันเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยได้รับแบบสอบถามคืน ร้อยละ 91.67 ข้อมูลที่ได้มาได้ทำการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบร้อยละและหาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของมหาบัณฑิต มหาบัณฑิตที่มีอายุสูงสุด คือระหว่าง 50 ถึง 55 ปี ค่าสุทธระหว่าง 26 ถึง 30 ปี กลุ่มอายุที่มีจำนวนมหาบัณฑิตมากที่สุดคือระหว่าง 30 ถึง 35 ปี วิชาเอกที่มหาบัณฑิตสำเร็จในระดับปริญญาบัณฑิตมากที่สุดคือ พลศึกษา ร้อยละ 83.68 วิชาโทมากที่สุดคือ สังคมศึกษา ร้อยละ 26.53 สถานศึกษาที่มหาบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตมากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ

65.31 หลังการสำเร็จปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตแล้ว มีมหาบัณฑิตทำการศึกษาต่อภายในประเทศ ร้อยละ 4.08 ศึกษาต่อต่างประเทศ ร้อยละ 3.06 การศึกษาต่อของมหาบัณฑิตนี้มีตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรจนถึงระดับคุณวุฒิปริญญา

2. มหาบัณฑิตมีหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์มากที่สุดถึงร้อยละ 92.86 นอกจากนั้นทำหน้าที่เป็นนักวิชาการ นักนิเทศก์ ผู้ฝึกสอนกีฬาและอื่น ๆ สังกัดของหน่วยงานที่มหาบัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ ปรากฏว่า สังกัดรัฐบาลมากที่สุด คือร้อยละ 97.96 นอกจากนั้นสังกัดเอกชน มีมหาบัณฑิตทำหน้าที่บริหารคานพลศึกษา ร้อยละ 22.45 และเหตุจูงใจที่ทำให้มหาบัณฑิตไปทำการศึกษาต่อที่บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด คือต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการทำงาน มีถึงร้อยละ 90.82 เหตุจูงใจสำคัญรองลงมาได้แก่ ต้องการเพิ่มคุณวุฒิเพื่อหาโอกาสทำงานที่พอใจหรือมีโอกาสก้าวหน้ามากกว่าเดิม

ในด้านการนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ นั้น ผลปรากฏว่า ในด้านการบริหารต่าง ๆ นั้น มหาบัณฑิตได้ใช้ประโยชน์ปานกลางเกือบทั้งหมด ยกเว้นการบริหารด้านวิชาการได้ใช้ประโยชน์มาก ในด้านการนิเทศมหาบัณฑิตได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง ในด้านการสอนมหาบัณฑิตได้ใช้ประโยชน์มากเกือบทั้งหมด ยกเว้นการสอนภาคปฏิบัติ การจัดประสบการณ์การฝึกงานด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนหรือนักศึกษา และการทำโครงการสอนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ในด้านการวัดผลนั้นมหาบัณฑิตได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์มาก ยกเว้นการสร้างเครื่องมือในการวัดผลกับการวิเคราะห์และตีความหมายการวัดผลด้านต่าง ๆ ได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง ในด้านสถานที่และอุปกรณ์นั้นได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ได้ใช้ประโยชน์มาก คือการเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียนหรือสถานศึกษา กับการเห็นความสำคัญและช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา ส่วนความเข้าใจในปรัชญากิจกรรมเสริม

หลักสูตรและการจัดกิจกรรมบรรรคิการนั้นได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการหาความรู้เพิ่มเติมนั้นได้ใช้ประโยชน์มากในด้านการประชุมสัมมนาวิชาการ การค้นคว้าจัดทำตำราหรือเอกสารทางวิชาการ สำหรับตนเองและผู้อื่น อีกประการหนึ่งก็คือ การเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ หรือศึกษาเพิ่มเติม ส่วนความรู้ในการวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่กับการแนะนำช่วยเหลือเพื่อนครูให้มีความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการนั้นได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง การใช้ความรู้ในด้านการบริการด้านต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผยแพร่ความรู้ทางพลศึกษาและการกีฬาแก่ชุมชน ความต้องการบริการชุมชน การส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในหน่วยงานและส่งเสริม รวมทั้งบริการด้านสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา ส่วนการเห็นความสำคัญในการสำรวจความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาและการสำรวจความต้องการของนักเรียนนักศึกษาเพื่อให้ความช่วยเหลือนั้นได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในค่านิยมสัมพันธน์นั้น มหาลัยได้ใช้ประโยชน์มาก ในด้านการปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา และหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ส่วนการปรับตัวกับชุมชนและสภาพแวดล้อมกับบุคคลในท้องถิ่นนั้นได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง

3. ผลงานทางวิชาการของมหาลัยที่มีมากที่สุด คือการจัดหรือร่วมจัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมระหว่าง 1 ถึง 2 ครั้ง คือ ร้อยละ 31.63 ตำราที่มหาลัยเขียนส่วนใหญ่จะเขียนระหว่าง 1 ถึง 2 เล่ม ร้อยละ 30.61 ประเภทของตำราที่เขียนมากที่สุด คือแต่งและเรียบเรียง ร้อยละ 67.17 งานวิจัยส่วนใหญ่ทำระหว่าง 1 ถึง 2 เรื่อง ร้อยละ 24.59 บทความทางวิชาการส่วนใหญ่เขียนระหว่าง 1 ถึง 2 เรื่อง ร้อยละ 18.37 ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรนั้น มหาลัยได้ปรับปรุงระหว่าง 1 ถึง 2 ฉบับ มากที่สุดคือร้อยละ 38.78 มีมหาลัยที่เพียงร้อยละ 9.18 ที่ยังไม่มีผลงานทางวิชาการ และวิทยานิพนธ์ของมหาลัยที่ได้นำเผยแพร่มีร้อยละ 40.82

4. งานสมาคมวิชาชีพของมหำบัณฑิต มหำบัณฑิตที่เป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ คือ สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย มีร้อยละ 75.51 นอกจากนั้นเป็นสมาชิกสมาคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ มหำบัณฑิตที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสมาคมใด ๆ เลยมีเพียงร้อยละ 14.29 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคมนั้น ปรากฏว่า มหำบัณฑิตมีส่วนร่วมในการ สัมมนาวิชาการมากที่สุด คือร้อยละ 70.41 รองลงมา คือการประชุมใหญ่ประจำปีสำหรับสมาชิก คือร้อยละ 57.14

5. โครงการพัฒนาวิชาชีพ มหำบัณฑิตได้เสนอโครงการพัฒนาวิชาชีพหลาย คำน ไคแก คำนการเรียนการสอน ปรากฏว่า มหำบัณฑิตมีโครงการพัฒนาประสิทธิภาพ ของบุคลากรทางพลศึกษามากที่สุด นอกจากนี้ไคแก การยกระดับมาตรฐานของครูพลศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การขยายการศึกษา คำน พลศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต การวิจัย คำนการเรียนการสอนและอื่น ๆ คำนการเผยแพร่ วิชาการและการบริการนั้น มหำบัณฑิตมีโครงการให้มีการดำเนินงานโดยให้สมาคมวิชาชีพ และสื่อสารมวลชน นอกจากนี้มีโครงการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ การจัด ศูนย์เยาวชนและอื่น ๆ คำนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น มหำบัณฑิตได้เสนอเกี่ยวกับการ จัดกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียนหรือสถานศึกษาว่าควรจัดโดยยึดอุดมคติหรือเป้าหมายของวิชาพลศึกษาเป็นสำคัญ ในคำนบุคลากรนั้นไคแก การปรับปรุงคุณภาพของครู พลศึกษาและการให้ความรู้ทางคำนพลศึกษาแก่ผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารเข้าใจและทราบ ถึงบทบาทและความก้าวหน้าของวิชาพลศึกษา ส่วนคำนอื่น ๆ นั้นไคแก การจัดประชุม สัมมนาหรืออบรมทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และการตั้งสมาคมครูพลศึกษาเพื่อให้ครู พลศึกษาได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดประ สบการณ์แก่นิสิตบัณฑิตศึกษา การจัดหลักสูตรเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา มหำบัณฑิตได้เสนอแนะ ว่าการจัดเนื้อหาควรให้ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา สอดคล้องกับ หลักสูตรในระดับต่ำกว่า มุ่งพัฒนาบุคคลเป็นอันดับแรก ไม่ควรมีวิชาสุขศึกษารวมด้วย

เนื้อหาสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ควรเพิ่มหน่วยกิตและรายวิชา เนื้อหาวิชาควร เน้นความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา การนิเทศทางพลศึกษา การวิจัยทางพลศึกษา หลักการฝึกกีฬา การบริหารการศึกษา พลศึกษากับสังคม การบริการชุมชน การสัมมนาทางพลศึกษา ภาษาอังกฤษ อุปกรณ์พลศึกษา และความรู้ทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

การเรียนการสอน มหาบัณฑิตได้เสนอแนะดังนี้คือ นิสิตควรมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน นิสิตควรเรียนเต็มเวลา นิสิตควรรหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ นิสิตควรมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ในการเรียน นิสิตควรได้ฝึกฝนทักษะในกิจกรรมพลศึกษาให้พอที่จะไปทำการสอนได้ การทำวิทยานิพนธ์ควรรวบรวมปัญหาจากการประชุมวิชาการมาพิจารณา วิทยานิพนธ์ควรให้ความรู้ได้กว้าง เป็นที่สนใจของบุคคลในสาขาวิชาอื่น และมีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านควบคุม วิธีสอนของอาจารย์ควรมีตัวอย่างให้เห็น อาจารย์ควรให้ความรู้คุณธรรมแก่นิสิต ควรจัดหาตำราและวิทยากรให้มากขึ้น การสอนควร เน้นเนื้อหาและการปฏิบัติให้ใกล้เคียงกัน อาจารย์ควรวางแผนการสอนให้รัดกุม และมีความรับผิดชอบและตั้งใจสอนอย่างจริงจัง งานที่กำหนดให้นิสิตควร เน้นเกี่ยวกับแนวความคิดของนิสิตบาง อาจารย์ผู้สอนและนิสิตควรยอมรับความคิดที่ถูกต้องของคนอื่น อาจารย์ควรรหาความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่นิสิตได้รับเสมอ การสอนนั้นควร ให้นิสิตได้เห็นสภาพความเป็นจริงและควร เน้นปรัชญาหรืออุดมการณ์ของการพลศึกษาในแนวเดียวกันให้เด่นชัด

การจัดประสบการณ์ ควร ให้นิสิตได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ มากที่สุด และ ให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติจากหลักทฤษฎีให้มาก ให้นิสิตได้พบปะกับนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเดียวกัน ในสถาบันอื่นบ้าง ให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการบริหาร การไปดูงานของสถานศึกษา ควร ให้นิสิตได้มีโอกาสดูสถานศึกษาหลาย ๆ สังเกตและไม่ควรไปดูไกลมากนัก ประการสุดท้าย คือนิสิตควรมีโอกาสติดต่อประสานงานกับเพื่อนร่วมอาชีพบาง และควร ให้นิสิตมีโอกาสเข้าร่วมหรือจัดการสัมมนาวิชาการเสมอ และควรมีการควบคุมคุณภาพของมหาบัณฑิต

การอภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของมหาบัณฑิต

สาขาวิชาที่มหาบัณฑิตสำเร็จในระดับปริญญาบัณฑิตนั้นพบว่า มีมหาบัณฑิต ร้อยละ 83.68 ที่ศึกษาวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเอก นอกเหนือจากนี้เป็นสาขาวิชาอื่น เนื่องจากในปีการศึกษา 2513 และปีการศึกษา 2514 ทางภาควิชาพลศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย ได้รับนิสิตบัณฑิตศึกษาสาขาอื่นเข้าศึกษาโดยให้ศึกษาในระดับประกาศนียบัตร ชั้นสูงก่อน ต่อมาจึงเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิต คือ รับเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิตเฉพาะสาขาวิชาพลศึกษาเท่านั้น เกี่ยวกับ สถานศึกษาที่มหาบัณฑิตสำเร็จในระดับปริญญาบัณฑิตนั้นพบว่า ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขต ประสานมิตร และวิทยาเขตพลศึกษา ซึ่งสถาบันทั้งสามแห่งดังกล่าวเป็นสถาบันการศึกษา ที่เปิดสอนสาขาวิชาพลศึกษามานานแล้ว มหาวิทยาลัยมหิดลนั้นไม่ได้เปิดสอนสาขาวิชา พลศึกษาเลย ส่วนมหาวิทยาลัยอื่นเพิ่งจะเปิดสอนสาขาวิชาพลศึกษาไม่นานนี้เอง เกี่ยว กับการศึกษาต่อของมหาบัณฑิตนับได้ว่า มหาบัณฑิตมีความต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ไม่น้อย เพราะมีมหาบัณฑิตหลายคนที่ศึกษาต่อในระดับการศึกษาต่าง ๆ และจากการ ศึกษาครั้งนี้มีมหาบัณฑิตหลายคนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อว่ามีความต้องการมาก แต่มีปัญหาเนื่องจากอยู่ห่างไกลแหล่งศึกษาค้นคว้า หน้าที่รับผิดชอบมีมาก หน่วยงานหรือ คนสังกัดไม่อนุมัติและไม่มีทุนสนับสนุนสำหรับการไปศึกษาต่อในต่างประเทศ

2. หน้าที่การงานของมหาบัณฑิต

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ คือร้อยละ 92.86 ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา ระดับต่าง ๆ ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การที่มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ - อาจารย์นั้น เนื่องจากได้ศึกษาในหลักสูตรของวิชาชีพครูโดยตรง และการรับราชการ ครูเป็นอาชีพที่มั่นคง ส่วนหน้าที่อื่น เช่นนักวิชาการ นักนิเทศน์ และอื่น ๆ ก็ล้วนแต่เกี่ยว

ของทั้งวิชาชีพพลศึกษาทั้งสิ้น และมหำบัณฑิตได้ทำหน้าที่บริหารคานการพลศึกษาเป็นส่วนใหญ่ สรุปแล้ว การปฏิบัติหน้าที่ของมหำบัณฑิตทุกคนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหำบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ส่วนสังกัดของหน่วยงานนั้น มหำบัณฑิตร้อยละ 97.96 อยู่ในสังกัดรัฐบาล เพราะงานราชการ เป็นงานที่มั่นคงกว่างานอื่นและสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการครูอาจารย์ในระดับมหำบัณฑิตมากขึ้น ดังนั้น มหำบัณฑิตจึงทำงานในสังกัดรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ เกี่ยวกับคานการบริหรนั้นพบว่า มหำบัณฑิตที่ไคทำหน้าที่บริหรนั้นส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่มานานแล้ว นอกจากนี้ไคพบว่า มหำบัณฑิตร้อยละ 74.49 มีงานทำก่อนไปทำการศึกษาที่บัณฑิตวิทยาลัย เนื่องจากส่วนใหญ่บริหรราชการแล้วลาศึกษาต่อ ทำให้มหำบัณฑิตมีทั้งงานเป็นหลักและมีทุนเพื่อการศึกษาจึงเป็นภาวะที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาหลายประการ

เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการทำงานนั้นพบว่า ในคานการบริหรนั้นส่วนใหญ่มหำบัณฑิตไคใช้ประโยชน์ปานกลาง เนื่องจากมีมหำบัณฑิตเพียงร้อยละ 43.88 ที่ไคทำหน้าที่บริหร ยกเว้นทางคานวิชาการ ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีโอกาสบริหรวิชาการนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็นผู้บริหรเสมอไป และผู้สำเร็จการศึกษาระดับมหำบัณฑิตนั้นถือว่าเป็นผู้นำทางวิชาการอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาพลศึกษาในประเทศไทยมีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาามมหำบัณฑิตและปริญญาคุษภูมิมหำบัณฑิตน้อยมาก จากการวิจัยครั้งนี้มีมหำบัณฑิตหลายคนไคให้ขอมูลว่า บุคลากรในสถานศึกษาหลายแห่งยอมรับในความรู้ความสามารถทางวิชาการของมหำบัณฑิต แมวมหำบัณฑิตเพียงจะสำเร็จการศึกษาก็ตาม แสดงว่าในสังคมไทยเรายอมรับในความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมหำบัณฑิตอยู่มาก

ในคานการนิเทศนั้นพบว่า มหำบัณฑิตไคนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ปานกลาง เนื่องจากงานนิเทศเป็นบทบาทของครูบางโอกาสเท่านั้น ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ทางคานการสอน ยกเว้นการเรียนการสอน ทางคานนิเทศการศึกษา หรือผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอนสำหรับนักศึกษาที่ฝึกสอน

ในด้านการเรียนการสอนนั้นพบว่า มหาวิทยาลัยนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้มากเพราะงานสอนเป็นงานหลักของครูอาจารย์ แผนงานเกี่ยวกับการสอนบางส่วนต้องอาศัยประสบการณ์จากการทำงานก็ตาม แต่หลักสำคัญส่วนใหญ่จะได้จากการศึกษาในสถานศึกษาไปใช้ การสอนที่มหาวิทยาลัยได้ใช้ความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไปใช้ปานกลาง คือ การสอนภาคปฏิบัติ เนื่องจากหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เปิดสอนวิชาหลักการสอนกิจกรรมพลศึกษา เป็นเพียงวิชาเลือกเท่านั้น และจะเน้นหลักในการฝึกกีฬามากกว่าหลักการสอนกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ หลักสูตรดังกล่าวจะเน้นทางด้านวิชาการ และการบริหารวิชาการ เป็นส่วนใหญ่¹ แต่ก็มีมหาวิทยาลัยไม่น้อยที่ต้องสอนภาคปฏิบัติโดยอาศัยความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ปานกลางอีกข้อหนึ่งคือ การจัดประสบการณ์การฝึกงานต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษา โอกาสที่มหาวิทยาลัยจะใช้ความรู้ด้านนี้ก็คือ เมื่อได้ทำการสอนนักเรียนวิชาครูเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่จะสอนในสถาบันฝึกหัดครูและคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์อยู่แล้ว แต่ทั้งนี้การจัดประสบการณ์หรือฝึกงานนั้นผู้สอนไม่จำเป็นต้องมีหน้าที่เสมอไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะวิชาที่สอนด้วย ข้อสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง คือ การทำโครงการสอนร่วมกับสถานศึกษาอื่น มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่สอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการศึกษาในระดับนี้มักจะจัดหลักสูตรเป็นเอกเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนในมหาวิทยาลัย ส่วนในระดับวิทยาลัยและอยู่ในสังกัดเดียวกัน รวมทั้งระดับโรงเรียนจะใช้หลักสูตรเดียวกันจึงอาจมีโอกาสมหาวิทยาลัยทำโครงการสอนรวมกันได้ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรนั้นพบว่า สถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีหลักสูตรไม่แน่นอน คือ กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาภาคปฏิบัติแต่ละแผนกวิชาต่างกันและไม่มีกำหนดให้เรียนกิจกรรมใดเป็นการตายตัวเลย

¹จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย, หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา.

ในด้านการวัดผลนั้นมหาวิทยาลัยได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์มาก เนื่องจาก การวัดผลเป็นวิชาหลักวิชาหนึ่งและการเรียนต่ออาศัยหลักการของการวัดผลเป็นสำคัญ เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการวัดผลนั้น มหาวิทยาลัยได้ใช้ความรู้ปานกลาง ทั้งนี้เนื่อง จากการวัดผลด้านต่าง ๆ นั้นมักจะมีเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานอยู่แล้ว ดังนั้น การสร้าง เครื่องมือวัดผลใหม่และสามารถใช้ได้เหมาะสมนั้นจึงต้องอาศัยความสามารถ ประสบการณ์ และการทดลองใช้ร่วมกันเป็นระยะเวลาพอสมควรเกี่ยวกับสถานที่และอุปกรณ์นั้น มหา บัณฑิตได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ปานกลาง การวิจัยครั้งนี้พบว่า มหา บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านอุปกรณ์และสถานที่ ดังนั้น การจัด ทา คัดแปลง หรือปรับปรุงจึงไม่มีความจำเป็นนัก มหาวิทยาลัยบางคนไม่ได้ทำการสอนทาง ด้านพลศึกษาเลย จึงไม่มีบทบาทหรือหน้าที่ในด้านนี้ และสถานศึกษาบางแห่งมหาวิทยาลัยได้ ให้ความรู้ ระบบของงานเป็นอุปสรรคในการปรับปรุงคัดแปลงสถานที่สำหรับสอนกิจกรรม พลศึกษา ในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นพบว่า มีทั้งส่วนที่ได้ใช้ประโยชน์มากและปานกลาง เกี่ยวกับกิจกรรมบรรดิกานั้นพบว่า มหาวิทยาลัยได้ใช้ความรู้ในกิจกรรมนี้ปานกลาง ทั้งนี้เนื่อง จากส่วนใหญ่สอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งในระดับนี้กิจกรรมบรรดิกานั้นมักจะมีน้อย

ในด้านการหาความรู้เพิ่มเติมนั้น ส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยได้ใช้ความรู้มาก ยกเว้น การวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่และการแนะนำช่วยเหลือเพื่อนครูให้มีความรู้ความก้าวหน้าทาง วิชาการ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผลงานการวิจัยของมหาวิทยาลัยนั้นมีเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น ส่วนการแนะนำช่วยเหลือเพื่อนครูนั้นได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง เพราะความหาบัณฑิต ส่วนใหญ่สอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้สอนในระดับนี้มักจะมีความรู้หรือร่ำเรียนในการหาความ รู้ความก้าวหน้าอยู่แล้วเนื่องจากหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นสิ่งที่คอยกระตุ้นหรือ บังคับผู้สอนโดยทางอ้อม หน้าที่หลัก 4 ประการของสถาบันอุดมศึกษา คือ วิจัยหาความรู้ ใหม่และส่งเสริมวิชาการ ให้ความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะแก่สมาชิกของสังคมโดยการ สอน เตรียมพลเมืองผู้มีการศึกษาสูงให้แก่สังคม และให้บริการแก่สังคม¹

¹ วิทยุ สาร, หลักบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 269-271.

ด้านการบริการต่าง ๆ นั้น มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์มาก ทั้ง
 การบริการชุมชน และนักเรียนนักศึกษา รวมทั้งบุคลากรในสถานศึกษาด้วย อันเป็น
 การสนองนโยบายของการศึกษาในสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง วิทยุ ชาญ
 ไถ่กล่าวไว้ว่า "...ในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในฐานะที่โรงเรียนตั้งอยู่ในสังคมประชาธิปไตย โรงเรียนจึงควรเป็นของประชาชน
 และเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ดังนั้น การประเมินความต้องการของผู้ปกครอง
 และประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีโอกาสสนองความต้องการ
 อันแท้จริงของประชาชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นประการหนึ่ง นอกจากนี้เพื่อโรงเรียนจะได้
 วางตัวให้เหมาะสม ดังนั้น การสำรวจความสนใจและความต้องการของประชาชนจึง
 ควรมีฝ่ายประชาสัมพันธ์ดำเนินการ..."¹ มหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญในค่านี้อและมี
 โอกาสได้ใช้ความรู้ปานกลางเพราะว่าการดำเนินการสำรวจนั้น ครูทุกคนไม่ได้มีหน้าที่
 ในค่านี้อเสมอไป ในด้านการสำรวจความต้องการของนักเรียนนักศึกษา เพื่อให้ความ
 ช่วยเหลืออันส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของครูแนะแนว ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงมีโอกาสใช้ความ
 รู้ค่านี้อไม่มากนัก ส่วนค่านี้ออื่น ๆ ที่พบคือการบริการชุมชนด้านการจัดศูนย์บริการ เช่น
 อุปกรณ์ สถานที่ทางกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งแสดงความหาบัตติตเข้าใจในบทบาทของครูที่มี
 ต่อชุมชน ดังเช่น วิทยุ ชาญ กล่าวถึงบทบาทสำคัญขอหนึ่งของโรงเรียนคือ "สร้าง
 ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนหรือท้องถิ่นที่โรงเรียน
 ตั้งอยู่ให้เกิดขึ้น โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์ประชาชน ศูนย์การศึกษาและวัฒนธรรม"²

ในค่านมมุขสัมพันธ์นั้นส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในการปรับตัวต่อบุคคลต่าง ๆ และได้ใช้ประโยชน์ในระดับมาก ยกเว้นการปรับตัวกับ
 ผู้บังคับบัญชาที่ใช้ประโยชน์ปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีระยะเวลาการ

¹วิทยุ ชาญ, หลักบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4. หน้า 240-242.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 241.

ปฏิบัติงานมานานปี และบางส่วนอยู่ในตำแหน่งผู้บังคับบัญชาอยู่แล้ว ดังนั้น การปรับตัวกับผู้บังคับบัญชาจึงมีความจำเป็นสำหรับมหาบัณฑิตบางส่วนเท่านั้น ส่วนการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมและบุคคลในท้องถิ่นนั้นมหาบัณฑิตได้ใช้ประโยชน์ปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาที่มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่นั้นเป็นสถานศึกษาในเขตเมือง บทบาทในการปรับตัวจึงมีน้อยกว่าครูที่ทำการสอนในเขตชนบท หรืออีกประการหนึ่ง มหาบัณฑิตทำงานอยู่ในสถานศึกษานั้นนานพอสมควรแล้วในขณะนี้จึงไม่มีความจำเป็นต้องปรับตัวอีก ส่วนเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษาและหน้าที่ที่รับผิดชอบนั้น มหาบัณฑิตต้องปรับตัวมากเนื่องจากบุคคลและงานดังกล่าวมักจะมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ นอกจากนี้มีมหาบัณฑิตบางส่วนให้ข้อมูลว่าการปรับตัวต่อบุคคลต่าง ๆ นั้น ไม่จำเป็นว่าจะนำความรู้ความสามารถจากการศึกษามาใช้ ความสามารถและการเห็นความสำคัญนั้นเกิดจากลักษณะเฉพาะของบุคคลและประสบการณ์ในการทำงานเป็นสำคัญ ดังนั้น เหตุผลนี้จึงทำให้มหาบัณฑิตบางส่วนไม่ได้ใช้ความรู้จากการศึกษาไปใช้ในการปรับตัว เป็นหลักสำคัญ

3. งานวิชาการของมหาบัณฑิต

ผลงานทางวิชาการที่มหาบัณฑิตมีมากที่สุดคือ การจัดหรือร่วมจัดประชุมและสัมมนาวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากสมาคมวิชาชีพเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ ให้นักเรียน มหาบัณฑิต ครูพลศึกษา และบุคคลทั่วไปได้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการประชุมสัมมนาทางวิชาการทุก ๆ ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการประชุมสัมมนาวิชาการ และเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพอยู่แล้ว ดังนั้น จึงมีบทบาทในการจัดประชุมสัมมนาวิชาการอยู่มาก ผลงานวิชาการอื่น ๆ พบว่า มหาบัณฑิตมีผลงานไม่ต่างกันมากนัก และมีหลายประเภทแสดงว่ามหาบัณฑิตมีความตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ ส่วนมหาบัณฑิตที่ยังไม่มีผลงานทางวิชาการนั้นมีเพียงร้อยละ 9.18 ส่วนใหญ่จะเป็นมหาบัณฑิตที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษาไม่นานนักและผลงานทางวิชาการต่าง ๆ นั้นส่วนใหญ่ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เป็นหลักในการสร้างผลงาน และผลงานนั้นก็ต้องใช้เวลาพอสมควรในการสร้างให้สำเร็จผล และผล

งานบางอย่างมหาวิทยาลัยจะไม่มีโอกาสบอยน์กในการแสดงผลงาน เช่น การปรับปรุงหลักสูตร การจัดประชุมวิชาการ เป็นต้น

การเผยแพร่วิทยานิพนธ์ซึ่งถือว่าเป็นผลงานอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยนั้น ส่วนใหญ่จะได้รับเลือกนำเสนอโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพลศึกษา โอกาสที่ได้นำเสนอเช่น การประชุมวิชาการแห่งเอเชียเกี่ยวกับการกีฬาและสุขภาพ ระหว่างวันที่ 6 ถึง 8 ธันวาคม พุทธศักราช 2521 ณ กรุงเทพมหานคร และการประชุมวิชาการศึกษาศาสตร์ พลศึกษา และสันตนาการแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 20 ถึง 22 ธันวาคม พุทธศักราช 2522 ณ จังหวัดลำปาง เป็นต้น

4. งานสมาคมวิชาชีพของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ เนื่องจากส่วนใหญ่ได้เห็นความสำคัญของการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพอีกประการหนึ่งก็คือ สมาคมมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์และบทบาทของสมาคมอันเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพและบุคคลที่มีอาชีพทางพลศึกษา นอกจากนี้สมาคมยังให้นิสิตพลศึกษามีส่วนรวมในกิจกรรมของสมาคมด้วย ดังกล่าวไว้ในการอภิปรายข้อที่ 3 ส่วนสมาคมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นั้น มีบ้างพอประมาณ มหาวิทยาลัยบางคนเป็นสมาชิกสมาคมหลายสมาคม แสดงความหาบัณฑิตได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเป็นสมาชิกสมาคมต่าง ๆ และมีบทบาทในวิชาชีพของตนมากขึ้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคมวิชาชีพนั้น มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมสัมมนาวิชาการ แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความสนใจและไต่หาความรู้อยู่เสมอในหลาย ๆ ด้าน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยบางคนไม่ได้เป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ แต่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคมก็มีอยู่บางเช่นกัน

5. โครงการพัฒนาวิชาชีพของมหาวิทยาลัย

เกี่ยวกับโครงการพัฒนาวิชาชีพพลศึกษานั้น มหาวิทยาลัยได้เสนอโครงการหลายด้านทั้งที่ดำเนินไปแล้วและกำลังจะดำเนินการ ในด้านการเรียนการสอนที่สถานศึกษาหรือ

หน่วยงานเจ้าสังกัดดำเนินไปแล้วได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากร สถานศึกษา และนิสิตนักศึกษาพลศึกษา การพัฒนาหลักสูตรให้ตรงเป้าหมายของการพลศึกษา การขยาย การสอนสาขาวิชาพลศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต ในข้อนี้หน่วยงานหลายสังกัดได้ดำเนินการ อยู่แล้ว ดังได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ของการวิจัยนี้ โครงการที่นำเสนอสนับสนุนมากที่สุดคือ ใ้ให้มีการวิจัยด้านการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ เพราะการ วิจัยทางด้านพลศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการทดลอง และการทดลองแบบทดสอบทางด้านกิจกรรม พลศึกษา ซึ่งการวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์¹ วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ มีการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา ดังนั้น การวิจัยด้านการเรียนการสอนจึงน่าจะมี ประโยชน์มาก โครงการเกี่ยวกับการส่งวนวิชาที่พลศึกษาสำหรับผู้จบการศึกษาทางพลศึกษา โดยตรงนั้นเป็นข้อเสนอที่นำพิจารณาประการหนึ่ง การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดม ศึกษาส่วนใหญ่จะมีครูพลศึกษาโดยตรงทำการสอน ยกเว้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาบาง แห่ง แต่ในระดับประถมศึกษาไม่นับว่ามีปัญหามากเนื่องจากอัตรากำลังของครูแต่ละวิชานั้น มีน้อย ยิ่งโรงเรียนในชนบททางไกลเท่าใดยิ่งมีปัญหามากเท่านั้น เพราะครูแต่ละคนมัก จะสอนในระบบประจำชั้นและสอนทุกวิชา การแก้ปัญหาการขาดครูพลศึกษาในปัจจุบันจึงใช้ วิธีการอบรมวิชาพลศึกษาระยะสั้น เช่น การอบรมครูในภาคการศึกษาฤดูร้อน เป็นต้น

โครงการด้านเผยแพร่วิชาการและการบริการนั้นบางโครงการได้ดำเนินการ แล้ว เช่น การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการโดยสมาคมวิชาชีพ การบริการอุปกรณ์ สถานที่ ทางกิจกรรมพลศึกษาแก่ชุมชน และสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้สถานศึกษาบางแห่งอาจจะเพิ่ง เตรียมดำเนินการก็ได้ ส่วนการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อสารมวลชนนั้นนับว่ามีน้อย เพราะ ส่วนใหญ่จะเสนอเกี่ยวกับการกีฬาไม่ได้เสนอความรู้ทางพลศึกษา การเผยแพร่ตำราวิชา การนั้น ส่วนใหญ่ผู้เขียนและผู้ใช้จะนำเผยแพร่เอง สมาคมวิชาชีพมีส่วนช่วยเผยแพร่ทาง ด้านบทความทางวิชาการมากกว่า การเผยแพร่ตำราโดยสมาคมวิชาชีพนั้นน่าจะเป็นสิ่งที่

¹บุระวี ชัยกิจไทย, "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาพลศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2512-2520" วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 6 (มกราคม 2523) : 19.

ควรกระทำ แต่ผลงานที่เผยแพร่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาและรับรองจากคณะกรรมการวิชาการที่ทรงคุณวุฒิว่าเป็นตำราที่มีคุณค่าพอและได้มาตรฐาน

โครงการที่น่าสนใจและน่าสนใจยิ่งประการหนึ่งก็คือ เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเฉพาะในเรื่องการจัดการแข่งขันกีฬาภายในและระหว่างโรงเรียนซึ่งมักจะพบปัญหาเนื่องจากการจัดเพื่อการแข่งขันกันมากกว่าเพื่อวัตถุประสงค์อันแท้จริงของการพลศึกษาและการกีฬา สิ่งนี้ควรเริ่มต้นแก้ไขที่ครูพลศึกษาโดยการอบรมนักเรียนและการทำตนเป็นตัวอย่างอันดีพร้อมทั้งคอยควบคุมดูแลให้กิจกรรมนี้ดำเนินตามเป้าหมายควย ส่วนการพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูพลศึกษานั้น ผู้ร่วมงานน่าจะมีส่วนในการให้ครูพลศึกษาได้มองเห็นตนเองและรู้จักแก้ไขปรับปรุงตนให้เป็นตัวอย่างอันดีแก่บุคคลทั่วไป รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาควย เมื่อครูพลศึกษาเป็นตัวอย่างอันดีแล้ว ผู้บริหารและผู้ร่วมงานย่อมเกิดความนิยมศรัทธาอันเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้บริหารเกิดความสนใจและเข้าใจถึงวิชาพลศึกษาควย ส่วนโครงการด้านอื่น ๆ ที่มหำบัณฑิตได้เสนอได้แก่ การจัดประชุมหรือสัมมนาและอบรมทางวิชาการ รวมทั้งกิจกรรมทางพลศึกษาอย่างสม่ำเสมอ นั้น ทางสมาคมวิชาชีพ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการอยู่แล้ว เกี่ยวกับการตั้งสมาคมหรือชมรมครูพลศึกษานั้นเป็นโครงการที่ดีมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนภูมิภาค เพื่อสามารถรวมครูพลศึกษาที่กระจายอยู่ในภาคหรือจังหวัดให้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามสมควร อีกทั้งยังสามารถเป็นศูนย์บริการทางคานพลศึกษาแก่ชุมชนและศูนย์การติดต่อสื่อสารจากทางราชการ สมาคมวิชาชีพและอื่น ๆ ควย ในส่วนกลางนั้นสมาคมวิชาชีพทำหน้าที่โดยทางอ้อมอยู่แล้ว และเป็นศูนย์กลางของครูพลศึกษาทั่วประเทศควย

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน และการจัด ประสบการณ์แก่นิสิตบัณฑิตศึกษา

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรนั้น มหำบัณฑิตได้เสนอไว้หลายข้อ ซึ่งจะนำอภิปรายในข้อที่สำคัญและน่าสนใจดังนี้ เนื้อหาวิชาในหลักสูตรควรทันต่อเหตุการณ์ หรือ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและทางการศึกษา ข้อเสนอแนะนี้เป็นข้อเสนอแนะที่เหมาะสม ดังเช่น สุมิตร คุณานุกการ ไคกลาวไวว่า "...หลักสูตร เป็นสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงอยู่เสมอ หลักสูตรที่ดีควรตอบสนองต่อสังคมและเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรจึงจำต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย..."¹ และหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาอยู่เสมอแล้ว

ส่วนข้อเสนอแนะในการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรในระดับต่ำกว่า การจัดทำหลักสูตรโดยยึดวัตถุประสงค์ของการพลศึกษาและเนื้อหาควรมุ่งพัฒนาบุคคลก่อนนั้น เป็นหลักสำคัญ ถ้าพิจารณาเนื้อหาหลักสูตรใหม่แล้ว จะเห็นว่าหลักสำคัญเหล่านี้มีอยู่พร้อมแล้ว ส่วนข้อเสนอแนะที่ใหม่แก่วิชาพลศึกษาเท่านั้น ไม่ควรมีวิชาสุขศึกษาร่วมด้วยนั้น ก็น่าจะเป็นข้อเสนอแนะที่ดีประการหนึ่ง แต่ในสภาพการศึกษาของไทยเรานั้นยอมเป็นที่ทราบดีว่าครูที่สำเร็จทางสาขาสุขศึกษาโดยตรงนั้นน้อยมาก ประกอบกับวิชาพลศึกษาและสุขศึกษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันอยู่มาก ดังนั้น หลักสูตรจึงต้องสนองต่อสภาพการศึกษาของไทยด้วย ส่วนข้อเสนอแนะในการทบทวนความรู้เดิมหรือเพิ่มความรู้ใหม่ นั้น เป็นสิ่งที่นิสิตบัณฑิตศึกษาคงจะระลึกได้ว่า ความรู้ใดที่ควรทบทวนซึ่งตนจะต้องนำไปใช้และความรู้ใหม่ นั้น เป็นสิ่งที่ควรแสวงหาเองบางวิชาแต่จะรับจากอาจารย์ผู้สอนฝ่ายเดียว เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเพิ่มหน่วยกิตและรายวิชานั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตที่คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรกำหนดนั้นเหมาะสมแล้ว ในด้านกรเน้นเนื้อหาที่มหาบัณฑิตเสนอแนะ คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาและพลศึกษาแต่ละระดับ การวิจัยทางพลศึกษาการสัมมนาทางพลศึกษา ภาษาอังกฤษ ซึ่งวิชาเหล่านี้เป็นวิชาบังคับอยู่แล้ว คือ วิชาหลักสูตรพลศึกษา เป็นวิชาบังคับในรายวิชาที่ต้องศึกษา การวิจัยทางพลศึกษานิสิตทุกคนต้องมีประสบการณ์จากการทำวิทยานิพนธ์ การสัมมนาทางพลศึกษาเป็นวิชาบังคับของหลักสูตร ฉบับปีพุทธศักราช 2522 และวิชาภาษาอังกฤษนั้น ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความรู้ความสามารถก็ต้องเรียนจึงเป็นการบังคับอยู่แล้ว

¹สุมิตร คุณานุกการ, หลักสูตรและการสอน, หน้า 222.

ขอเสนอแนะด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเรียนของนิสิต
 นี้ว่าขอเสนอแนะ ดังกล่าวเป็นข้อเสนอแนะที่นำมาจากสภาพความเป็นจริง จึงนับว่าเป็น
 ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์มาก ได้แก่ นิสิตควรเรียนเต็มเวลา เพื่อให้มีเวลาศึกษาอย่าง
 จริงจัง นิสิตควรหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ นิสิตควรพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี
 ควรมีความคิดสร้างสรรค์วิเคราะห์วิจารณ์ในการเรียน ฝึกทักษะที่อาจต้องนำไปใช้ เป็น
 ตน ในด้านการทำวิทยานิพนธ์นั้น มหาวิทยาลัยได้เสนอว่าควรรวบรวมปัญหาจากการประชุม
 วิชาการมาพิจารณา เพื่อการวิจัยนั้นจะได้ทันต่อเหตุการณ์และความก้าวหน้าทางวิชาการ
 นับได้ว่าขอเสนอแนะข้อนี้มีประโยชน์มาก เพราะการวิจัยนั้นควรจะเป็นผลงานที่นำไปใช้
 ประโยชน์ได้ และควรจะได้ประโยชน์อย่างกว้างขวางด้วย ส่วนอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิ
 พธ์นั้นได้มีการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอยู่แล้วเป็นสำคัญ

เกี่ยวกับการสอนของอาจารย์นั้น มีข้อเสนอแนะหลายข้อที่ภาควิชาได้ดำเนินการ
 แก้ไขปรับปรุงแล้ว เช่น ให้ความรู้คุณธรรม จัดหาตำราให้มากขึ้น มีวิทยากรมากขึ้น
 เพิ่มบุคลากร ฝึกปฏิบัติ วางแผนการสอน ให้นิสิตเสนอแนวความคิดและการเน้นปรัชญา
 ของการพลศึกษา นับได้ว่า ข้อเสนอแนะของมหาวิทยาลัยนั้นตรงกับนโยบายของภาควิชาใน
 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนการจัดประสบการณ์นั้น นับว่าทุกข้อน่าจะนำมาพิจารณา
 ใช้ประโยชน์อยู่ไม่น้อย และมีบางข้อที่ทางภาควิชาได้ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น ให้นิสิตได้มี
 ประสบการณ์มากที่สุด ให้นิสิตฝึกปฏิบัติจากหลักทฤษฎีและติดต่อกับประสานงานกับเพื่อนร่วม
 อาชีพ

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น งานวิจัยใหม่ ๆ ของนิสิตควรได้รับการเผยแพร่
 และนิสิตควรได้มีโอกาสเข้าร่วมหรือจัดการสัมมนาวิชาการเสมอ ข้อเสนอแนะสองข้อนี้
 เป็นข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์มาก ซึ่งทางสมาคมวิชาชีพและทางภาควิชาได้ดำเนินการอยู่
 แล้ว ดังได้กล่าวไว้ในการอภิปรายงานวิชาการของมหาวิทยาลัย และข้ออื่น ๆ นั้นนับได้ว่า
 น่าจะมีประโยชน์ไม่น้อยจะได้นำเสนอต่อผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนพิจารณาต่อไป

ขอเสนอแนะ

1. ในการปรับปรุงหลักสูตร ควรจะยึดหลักสำคัญในการพิจารณา คือ สภาพการณ์ปัจจุบันกับแนวโน้มของสังคมและการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการศึกษาควรให้นิสิตได้มีโอกาสศึกษาในหลักสูตรควบ
2. อาจารย์ผู้สอนควรให้ความรู้คุณธรรมแก่นิสิตเสมอ เพราะอาจารย์ยอมเป็นตัวอย่างที่ดีในการเป็นผู้มีความรู้คุณธรรม นั่นคือ อาจารย์ต้องมีคุณธรรมและความรู้สูงควบคู่กันเสมอ
3. วิธีการเรียนการสอนนั้น นิสิตควรได้ใช้เวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ให้มากขึ้น และควรมีความรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ในปัจจุบันของวิชาชีพศึกษาและการศึกษาทั่วไปให้กว้างยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาหรือติดตามผลมหาบัณฑิตทุก ๆ 3 หรือ 5 ปี เป็นอย่างมาก และควรได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่รุ่นปีการศึกษา 2522 เป็นต้นไป โดยมุ่งวิจัยถึงปัญหาในการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบการใช้ความรู้จากการศึกษาในหลักสูตร กับความรู้จากประสบการณ์หลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วที่นำไปใช้ในกรปฏิบัติงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย